

Бори аввал аст, ки дар Тоҷикистон чунин як интихоботро мушохида кардам.

Интихоботе, ки комилан дар фазои орому осуда ва бе ягон мушкилӣ, сару садоҳои зиёдотӣ ва иштироки шахсони шубҳанок ва мочарочӯ доир гардид. Рӯзи якшанбе, якуми март, рӯзи аввали баҳор мардуми кишвар фаъол буданд. Новобаста аз он, ки рӯзи истироҳатӣ буд ва ҳар нафар дар пайи корҳои шахсӣ худ буданд, аммо дар байни аҳолии суҳан пеш аз ҳама дар бораи интихобот мерафт. Онҳо аз як дигар аз иштирок доштан ва ё надоштани он, ба кӣ овоз доданишон мепурсиданд, ҳамчунин якдигарро бо Иди баҳор ва ояндаи нек табрику таҳсин меғуфтанд.

Дар ҳақиқат ин чорабинӣ ба ид ҳам монанд буд. Аз субҳи содик садои тарона дар хавзаҳои интихоботӣ садо меодиданд ва сокиёни гирду атроф ҳам бо рӯҳи болида, барои иштирок дар ин маъракаи тақдирсоз ба ҷониби нуктаҳои интихоботӣ меомаданд, то ин ки ба номзадҳои арзандаи худ овоз дода, ба ояндаи худ сахм гузоранд. Бояд қайд намуд, ки барои баргузориҳои ин чорабинӣ тамоми шароитҳо муҳайё гардида буданд ва ҳамаи талаботи қонунҳои амалкунанда ва санаду меъёрҳои танзимкунандаи раванди интихобот риоя мегардиданд. Нозирони дохиливу хориҷӣ низ ба участкаҳои интихоботӣ рафту омад доштанд. Участқаҳои интихоботӣ серодам буданд. Албатта ин баёнгари он аст, ки фарҳанги сиёсӣ ва ҳукукии аҳолии рушд ёфтааст.

Бояд қайд намуд, ки ҳизбу ҳаракатҳои террористиву экстремистӣ, ки ҳудро муҳолифини тоҷик ном мегарданд, бо ҳар роҳу восита меҳостанд ба раванди интихоботӣ таъсири манфӣ расонанд. Онҳо аз тариқи сомонаҳои интернетӣ ва шабакаҳои иҷтимоӣ дар байни мардум овозаҳои бардурӯғ ва игвоангезиро паҳн намуда мардумро бовар мекунонанд, ки дар Тоҷикистон интихобот як чорабиниҳои нодаркор мебошад, ки он ғайри демократӣ ва ношаффоф баргузор мегардад. Ҳатто чунин сару садоҳо онҳо то ба ташкилоту созмонҳои байналмилалӣ расонидаанд. Чунин таблиғоти ноадолатонаи гурӯҳҳои мухталиф сабабҳои ҳудро дорад. Барои мисол ҳизби дар Тоҷикистон мамнӯъ ва террористии нахзати исломӣ, то соли 2015 дар тамоми интихоботҳо иштирок ва номзадҳои ҳудро пешниҳод мекард. Аммо онҳо дар ягон маъракаи интихоботӣ тарафдорони воқеии ҳудро пайдо накарданд. Бинобар ҳамин онҳо ба ҷуз игвоангезӣ ва мочарочӯӣ дигар қорре қарда наметавонистанд. То ҳанӯз ин амали муғризонаи онҳо

идома дорад.

Яке аз сабабхое, ки интихоботи рӯзи гузашта, яъне 1-уми март дар фазои орому осуда доир гардид дар он аст, ки он бе иштироки нахзатиҳои ифротӣ доир гардид. Гурӯҳҳои мочарочӯӣ нахзатӣ натавонистанд дар ин чорабинӣ иштирок ва ҳадафҳои нопоки ҳудро пиёда созанд. Аз чониби дигар интихобот майдони васеъ барои барномаҳо ва амалисозии он барои хизмҳои сиёси кишвар буд. Дар ин интихобот хизмҳои сиёсӣ дар доираҳои қонунҳои амалкунандаи кишварамон иштироки фаъол доштанд.

Аммо набояд фаромӯш сохт, ки душман то ҳанӯз аз мақсадҳои худ даст нақашадааст. Гурӯҳҳои бадхоҳ ва ифротии кишварамон тамоми воситаҳои мавриди истифода қарор додаанд. Боиси таассуф аст, ки баъзе аз хабарнигорони рӯзнома ва сомонҳои расмӣ кишвар, ки барои онҳо манфиатҳои шахсӣ аз манфиатҳои миллий боло меистад, пойбанди чунин гурӯҳҳо гардидаанд. Онҳо бо наشري гузоришу матолиби игвоангезашон, пуштибонӣ аз душманони миллати тоҷикро мекунад. Бешубҳа онҳо дар ин шабу рӯз дар пайи онанд, ки чигуна матолиби тухматомез дар бораи интихобот омода ва онро паҳн намоянд. Ин амалу қирдори онҳо бори аввал нест. Аммо тамоми кӯшишҳои онҳо бе натиҷа анҷом меёбанд. Зеро онҳо дар байни мардум тарафдорони аслии ҳудро пайдо накардаанд.

Афзалов Ардашер, ассистенти кафедраи

ҳукуки судӣ ва назорати прокуратури факултети ҳуқуқшиносии ДМТ

